

Sygn. akt I CSK 213/22

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

w sprawie z powództwa P. spółki akcyjnej z siedzibą w W.
przeciwko L. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.
o zapłatę
oraz z powództwa L. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.
przeciwko P. spółce akcyjnej z siedzibą w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 kwietnia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 13 lutego 2020 r., sygn. akt VII AGa 540/19,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od P. S.A. w W. na rzecz L. sp. z o. o. w G. tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego:**
 - a) kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) złotych w sprawie z powództwa P. S.A. w W. przeciwko L. sp. z o. o. w G.,**
 - b) kwotę 2 700 (dwa tysiące siedemset) złotych w sprawie z powództwa L. sp. z o. o. w G. przeciwko P. S.A. w W..**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 13 lutego 2020 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację P. S.A. w W. od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 23 kwietnia 2019 r., którym Sąd Okręgowy oddalił w całości powództwo główne P. S.A. przeciwko L. sp. z o.o. w G. o zapłatę kwoty 513 345,30 zł wraz z odsetkami oraz uwzględnił powództwo wzajemne, zasądając od P. S.A. na rzecz L. sp. z o.o. kwotę 170 498,39 zł wraz z odsetkami.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na oczywistą zasadność skargi, wskazując na rażące naruszenie art. 65 § 1 i 2 k.c. oraz fakt, że w toku postępowania apelacyjnego nie została zrealizowana funkcja rozpoznawcza i kontrolna sądu drugiej instancji.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana (powódka wzajemna) wniosła m.in. o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, wyrażającym się w szczególności w konieczności zapewnienia jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

Skarżąca oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłankę wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., tj. oczywistym uzasadnieniu skargi. Przesłanka ta byłaby spełniona, gdyby zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym bez konieczności prowadzenia bardziej szczegółowej analizy. Uznanie oczywistej wadliwości

orzeczenia wymaga wykazania jego sprzeczności z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 20 marca 2019 r., I CSK 475/18; z 11 kwietnia 2018 r., IV CSK 506/17; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 529/17; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 728/17; z 15 maja 2018 r., II CSK 2/18; z 10 maja 2018 r., I CSK 798/17; z 23 maja 2018 r., I CSK 36/18; z 29 maja 2018 r., I CSK 42/18; z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 534/17; z 12 marca 2018 r., III CSK 291/17; z 22 kwietnia 2016 r., V CSK 650/15).

W ocenie skarżącej Sąd Apelacyjny rażąco naruszył art. 65 § 1 i 2 k.c. oraz art. 32 ust. 1 i 2 w zw. z art. 35 pkt 6 ustawy o transporcie kolejowym przez dokonanie wykładni umowy z 10 grudnia 2009 r., wiążącego strony regulaminu oraz oświadczeń powódki z 22 grudnia 2009 r. i 7 czerwca 2010 r. w sposób sprzeczny z regułami interpretacji przyjętymi w orzecznictwie i nauce prawa. Istotą sporu było rozumienie definicji zawartej w § 1 ust. 3 pkt 18 Regulaminu przydzielania tras pociągów przez licencjonowanych przewoźników kolejowych w ramach rozkładu jazdy 2009/2010, a w szczególności stwierdzenie, czy w definicji „całopociągowego przewozu intermodalnego” mieszczą się również składy pociągów z platformami próżnymi. Przesądzenie tej kwestii miało decydujące znaczenia dla rozstrzygnięcia, czy P. S.A. w W. zasadnie odmówiła przyznania L. sp. z o.o. z G. tzw. ulgi intermodalnej.

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na przyjęcie, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że ocena materiału dowodowego należy do sądów *meriti* i uchyla się spod kognicji Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 k.p.c. i art. 398¹³ § 2 *in fine* k.p.c.). Przytoczenie przez skarżącą własnej oceny dowodów – w tym dowodu z zeznań świadka K. K. – a więc w istocie kwestionowanie ustaleń poczynionych w toku instancji, jest wykluczone, ponieważ ustalenia te nie podlegają weryfikacji na etapie postępowania kasacyjnego.

W dalszej kolejności należy podnieść, że wykładnia regulaminu i oświadczeń stron przyjęta przez Sąd Apelacyjny, nie może być uznana za błędną, a zwłaszcza

za błędną w stopniu rażącym, co uzasadniałoby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. W szczególności należy wskazać, że niedopuszczalne jest ustalanie rzeczywistej treści spornego postanowienia regulaminu na podstawie jednostronnego oświadczenia powódki zawartego w piśmie z 7 czerwca 2010 r. Artykuł 65 § 1 i 2 k.c. nie daje podstaw do przyjęcia, aby takie oświadczenie powódki – notyfikowane stronie przeciwnej *ex post* – mogło powodować skutki prawne w postaci wiążącego ustalenia rozumienia definicji „całopociągowego przewozu intermodalnego” w ten sposób, że przejazdy pociągów zawierających w składzie próżne platformy nie mieszczą się w definicji zawartej w regulaminie. Przeciwno takiej możliwości przemawia dodatkowo brak konsensu strony przeciwnej, znajdujący wyraz w piśmie L. sp. z o.o. w G. z 20 maja 2010 r., w którym strona ta przedstawia swoje rozumienie definicji wprowadzonej pierwotnie do regulaminu (k. 1955). Brak zatem podstaw do stwierdzenia, że obie strony umowy nadawały spornej definicji znaczenie przedstawione w oświadczeniu powódki z 7 czerwca 2010 r. Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Sądu Najwyższego, jeżeli okaże się, że strony nie przyjmowały tego samego znaczenia oświadczenia woli, konieczne jest przejście do wykładni obiektywnej. Decydujący jest tu punkt widzenia odbiorcy oświadczenia, dokonującego z należytą starannością zabiegów interpretacyjnych zmierzających do odtworzenia treści myślowych podmiotu składającego oświadczenie (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 18 września 2019 r., IV CSK 334/18, OSNC 2020, nr 6, poz. 52; z 10 stycznia 2020 r., I CSK 380/18; z 14 maja 2020 r., II PK 34/19).

Zważywszy, że skarga kasacyjna została oparta wyłącznie na pierwszej podstawie kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.), spod kognicji Sadu Najwyższego uchyla się twierdzenie skarżącego, jakoby w toku postępowania apelacyjnego nie doszło do realizacji funkcji rozpoznawczej i kontrolnej sądu odwoławczego.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 i 6 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

(r.g.)

[ms]